Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

37 060 IIB

Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL 3

B. BEGROTINGSTOELICHTING 4

1 Leeswijzer 4

2 Beleidsartikelen 5
2.1 Artikel 1. Raad van State 5
2.2 Artikel 2. Algemene Rekenkamer 6
2.3 Artikel 3. De Nationale ombudsman 7
2.4 Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden 8
2.5 Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba 9
2.6 Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao 10
2.7 Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten 11
2.8 Artikel 9. Kiesraad 12

3 Niet-beleidsartikelen 13
3.1 Artikel 10. Nog onverdeeld 13

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3
De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

P.E. Heerma

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De tweede suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2026. De stand van de tweede suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2026 (Kamerstukken II 2025/26, 36800-IIB, nr. 1) opgebouwd.

De stand eerste suppletoire begroting laat de stand zien zoals deze bij eerste suppletoire begroting is gepresenteerd (Kamerstukken II 2025/26, 36915-IIB, nr. 1). Middels de suppletoire begroting september (Kamerstukken II 2026/27, 37035-IIB, nr. 1) is de stand na de eerste suppletoire begroting aangepast.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, groter dan of gelijk aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Raad van State	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 4 mln. Ontvangsten 2 mln.
2. Algemene Rekenkamer	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
3. De Nationale ombudsman	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
4. Kanselarij der Nederlandse Orden	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.
7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
9. Kiesraad	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
10. Nog onverdeeld	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.

2 Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1. Raad van State

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. Raad van State (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**108.845**	**– 4.565**	**104.280**
	Uitgaven	**108.845**	**– 4.565**	**104.280**
1.0	**Raad van State**	**108.845**	**– 4.565**	**104.280**
	Institutionele inrichting	*108.845*	*– 4.565*	*104.280*
	Advisering	8.362	– 15	8.347
	Bestuursrechtspraak	50.008	– 2.000	48.008
	Raad van State gemeenschappelijke diensten	50.475	– 2.550	47.925
	Ontvangsten	**1.950**	**0**	**1.950**

Toelichting

1.0 Raad van State
Institutionele inrichting
Bestuursrechtspraak
Het aantal zaken bij de Raad van State in hoger beroep vreemdelingenzaken (HBV) blijft achter ten opzichte van de prognoses. Hierdoor wordt het budget met € 2,0 mln. naar beneden bijgesteld.

Raad van State gemeenschappelijke diensten
Het aantal zaken bij de Raad van State in hoger beroep vreemdelingenzaken (HBV) blijft achter ten opzichte van de prognoses. Hierdoor wordt het budget met € 2,6 mln. naar beneden bijgesteld.

2.2 Artikel 2. Algemene Rekenkamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2. Algemene Rekenkamer (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**50.565**	**490**	**51.055**
	Uitgaven	**50.565**	**– 10**	**50.555**
2.0	**Algemene Rekenkamer**	**50.565**	**– 10**	**50.555**
	Institutionele inrichting	*50.565*	*– 10*	*50.555*
	Recht- en doelmatigheidsbevordering	50.565	– 10	50.555
	Ontvangsten	**1.017**	**0**	**1.017**

De mutaties op artikel 2 vallen onder de voorgeschreven ondergrens van de staffel en worden daarom niet toegelicht.

2.3 Artikel 3. De Nationale ombudsman

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. De Nationale ombudsman (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	*** CONCEPT ***			
Art.	**Verplichtingen**	**33.035**	**5.332**	**38.367**
	Uitgaven	**33.035**	**332**	**33.367**
3.0	**De Nationale ombudsman**	**33.035**	**332**	**33.367**
	Institutionele inrichting	*29.526*	*– 8*	*29.518*
	Taakuitoefening Nationale Ombudsman	29.526	– 8	29.518
	Materiële uitgaven	*3.509*	*340*	*3.849*
	Taakuitoefening medeoverheden	3.509	340	3.849
	Ontvangsten	**3.525**	**340**	**3.865**

Toelichting
Verplichtingen
Het verplichtingenbudget wordt opgehoogd met € 5,0 mln. Dit houdt verband met het aangaan en verlengen van een aantal grote contracten. Het gaat onder andere om contracten voor IT-dienstverlening en het financiële systeem.

De mutaties met betrekking tot de uitgaven en ontvangsten op artikel 3 vallen onder de voorgeschreven ondergrens van de staffel en worden daarom niet toegelicht.

2.4 Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**6.623**	**0**	**6.623**
	Uitgaven	**6.623**	**0**	**6.623**
4.0	**Kanselarij der Nederlandse Orden**	**6.623**	**0**	**6.623**
	Institutionele inrichting	*4.647*	*0*	*4.647*
	Apparaat	4.647	0	4.647
	Materiële uitgaven	*1.976*	*0*	*1.976*
	Decoraties	1.976	0	1.976
	Ontvangsten	**199**	**0**	**199**

Voor artikel 4 zijn er ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 geen wijzigingen te melden.

2.5 Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**4.267**	**0**	**4.267**
	Uitgaven	**4.267**	**0**	**4.267**
6.0	**Kabinet van de Gouverneur van Aruba**	**4.267**	**0**	**4.267**
	Institutionele inrichting	*4.267*	*0*	*4.267*
	Kabinet Gouverneur Aruba	4.267	0	4.267
	Ontvangsten	**125**	**0**	**125**

Voor artikel 6 zijn er ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 geen wijzigingen te melden.

2.6 Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**4.258**	**0**	**4.258**
	Uitgaven	**4.258**	**0**	**4.258**
7.0	**Kabinet van de Gouverneur van Curaçao**	**4.258**	**0**	**4.258**
	Institutionele inrichting	*4.258*	*0*	*4.258*
	Kabinet Gouverneur Curaçao	4.258	0	4.258
	Ontvangsten	**175**	**0**	**175**

Voor artikel 7 zijn er ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 geen wijzigingen te melden.

2.7 Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**3.219**	**– 75**	**3.144**
	Uitgaven	**3.219**	**– 75**	**3.144**
8.0	**Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten**	**3.219**	**– 75**	**3.144**
	Institutionele inrichting	*3.219*	*– 75*	*3.144*
	Kabinet Gouverneur Sint Maarten	3.219	– 75	3.144
	Ontvangsten	**100**	**0**	**100**

De mutaties op artikel 8 vallen onder de voorgeschreven ondergrens van de staffel en worden daarom niet toegelicht.

2.8 Artikel 9. Kiesraad

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9. Kiesraad (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**15.198**	**– 1.185**	**14.013**
	Uitgaven	**15.198**	**– 1.185**	**14.013**
9.0	**Kiesraad**	**15.198**	**– 1.185**	**14.013**
	Institutionele inrichting	*15.198*	*– 1.185*	*14.013*
	Kiesraad	15.198	– 1.185	14.013
	Ontvangsten	**3.568**	**0**	**3.568**

Toelichting
9.0 Kiesraad
Institutionele inrichting
Kiesraad
Dit betreft een meevaller van € 1,2 mln. in 2026 bij de Kiesraad. De Kiesraad heeft in 2022 een contract afgesloten met een softwareleverancier voor de levering van nieuwe verkiezingssoftware. In een geschil hierover is de Kiesraad in het gelijk gesteld door de rechter. De ramingsbijstelling betreft rentekosten en proceskosten die de Kiesraad heeft ontvangen naar aanleiding van het geschil. Deze middelen worden generaal teruggeboekt.

3 Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 10. Nog onverdeeld

Tabel 10 Artikel 10. Nog onverdeeld (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	**Verplichtingen**	**0**	**0**	**0**
	Uitgaven	**0**	**0**	**0**
10.0	**Nog onverdeeld**	**0**	**0**	**0**
	Nog te verdelen	**0**	**0**	**0**
	Ontvangsten	**0**	**0**	**0**

Voor artikel 10 zijn er ten opzichte van de suppletoire begroting september 2026 geen wijzigingen te melden.